

Biti glazbenik u Covid-19 okolnostima (2. dio) – Što kaže struka

17/07/2020 — Zoran Stajčić

U drugom dijelu teme koja se bavi problemom opstanka glazbenika u uvjetima pandemijske krize razgovarali smo s Nikšom Bratošem, predsjednikom Hrvatske glazbene unije (HGU) i Nenadom Marčecom, glavnim direktorom Hrvatskog društva skladatela (HDS ZAMP).

Like 43 Share 43

(FOTO: ROBERTO PAVIĆ)

“Ovo je vjerojatno najteže razdoblje za glazbene izvođače u zadnjih 50 godina. Zabrana okupljanja je praktično dovela do zabrane rada glazbenicima koji žive od nastupa pred publikom, a takva je većina od gotovo 5500 članova HGU”, mišljenja je

Nikša Bratoš, predsjednik HGU-a, te dodaje: “S jedne strane, postoje mediji i servisi koji omogućavaju publici online pristup glazbenim sadržajima, tehnološki napredak je omogućio dostupnost glazbe do svakog potencijalnog korisnika. Nažalost, nije uspostavljena mogućnost primjerene naknade za glazbenike, proizvođače takvog sadržaja. Svjedoci smo bunta glazbenika diljem svijeta, čiji rad se koristi, ali oni ne primaju gotovo nikakvu naknadu. Glazbenici su uvijek bili tu kad je trebalo dati kompletan svoj rad bez naknade u neke humanitarne svrhe, ali sad je pitanje kako uopće opstati i preživjeti. Kako prehraniti svoje obitelji, ako ne smijete svirati i ne možete zarađivati?”

“

Članove najviše zanima redovitost budućih isplata. Drago nam je potvrditi da će se ona zadržati. – **Nenad Marčec**

Nenad Marčec, direktor HDS ZAMP-a potvrđuje da je situacija dosta loše već nekoliko mjeseci i da su, nažalost, izgledi slični i za sljedeće mjesec, pa i godinu: “Procjenjujemo da će prihodi od autorskih glazbenih prava u 2020. pasti, u odnosu na 2019. godinu, oko 30 posto, što bi moglo iznositi i oko 50 milijuna kuna.

Na pitanje s kojim problemima se glazbenici najviše susreću i kakvu pomoć i informacije traže, Marčec odgovara: “Nedostatak koncertnih i drugih glazbenih događanja najprije se odrazio na izvođače, ili naše članove kantautore, i to već traje mjesecima. Odgajanje svih festivala, praktički nepostojanje priredbi ili sličnih javnih događanja, te smanjenje uplata od strane raznih korisnika (mediji, hotelijeri, ugostitelji itd.) u sljedećim obračunima, najesen, osjetit će i glazbenici koji su isključivo autori kao i drugi nositelji prava. Članove najviše zanima redovitost budućih isplata. Drago nam je potvrditi da će se ona zadržati – iako će te isplate honorara, nažalost, za sve autore biti osjetno manje nego što je izgledalo početkom godine. Ona je startala sjajno s prva tri mjeseca, ali onda je koronavirus sve zaustavio.”

NIKŠA BRATOŠ (IZVOR: HDS.HR)

Nepostojanje jedinstvenog sustava za održavanje događanja u Hrvatskoj

Kako to izgleda konkretno, pojašnjava Nikša Bratoš, za kojeg je situacija kaotična jer još nije stvoren jedinstven i usklađeni sustav u Republici Hrvatskoj, što i dalje stvara neizvjesnost i za one događaje koji se naizgled mogu održati.

Glazbenim izvođačima je praktično onemogućen rad. Jedno od ustavom zagarantiranih prava. Ovog trena je situacija poprilično zbrkana, jer su informacije kontradiktorne i ne postoji jedinstven sustav u okviru RH. Glazbenici traže informacije o mogućnostima za nastupanje, dozvolama HZJZ ili lokalnih stožera, i pomoć u pristupu državnim tijelima. Nažalost, čak i kad HZJZ izda dozvolu za održavanje nekog koncerta, i dalje lokalna vlast ima pravo koncert ili neki takav događaj zabraniti, zbog bojazni o širenju virusa. Što čak može biti i opravdano. Razumijem da se vlast nekog turističkog središta odluči zabraniti pojedini koncert ukoliko postoji mogućnost da pojava virusa upropasti naredne mjesece i ostatak turističke sezone. S druge strane svjedoci smo da se pojedinci oglašuju o preporuke i organiziranjem okupljanja i privatnih zabava ugrožavaju sve, a pri tom nema primjerenih kontrola ni reakcija.”

Tijekom razdoblja karantene i zabrane okupljanja glazbenici su jedino mogli, i to su i činili, ponuditi svoj rad besplatno. Svirati na balkonu, ili putem neke internetske platforme pokloniti slušateljima svoju glazbu besplatno. “Teško ćemo naći neku

drugu profesiju čije bi proizvode mogli dobiti besplatno. Pri čemu je za većinu glazbenika to jedini izvor prihoda, ono od čega prehranjuju svoju obitelj”, rezolutan je po tom pitanju Bratoš.

U prvim mjesecima koronakrize, kad se dogodilo da je Zagreb pogodio i snažan potres, krovne glazbene institucije i udruge uplaćivali su pomoć svojim članovima kako bi lakše prebrodili teške trenutke, a uključilo se i Ministarstvo kulture. Je li tu bilo usklađenosti, Bratoš pojašnjava: “Ministarstvo kulture je već pri prvoj najavi moguće krize i karantene kontaktiralo strukovne udruge, te smo uspjeli osigurati barem prvu pomoć u vidu financijskih potpora glazbenicima. Za one glazbenike koji su samozaposleni (imaju prijavljen obrt ili drugi oblik djelatnosti) putem potpora Ministarstva rada i mirovinskog sustava. Kao i svi drugi zaposleni u RH. Za glazbenike koji su članovi Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika putem potpora Ministarstva kulture. A najveći broj glazbenika koji nije mirovinski i zdravstveno osiguran, i koji uplaćuju doprinose iz svojih honorara pomogli smo mi iz glazbenih udruga, HGU i HDS. Nakon svega što smo prošli zadnjih mjeseci moram reći da je pomoć državnih tijela bila i primjerena i pravovremena, i u okviru realnih mogućnosti proračuna.”

Marčec se u toj tvrdnji slaže s Bratošom napominjući da je u ovoj kriznoj godini ta dobra suradnja važna za svakog člana, neovisno o njegovom glazbenom žanru stvaranja.

NENAD MARČEĆ (FOTO: HDS ZAMP)

Uštede, prekrajanja i priprema za neizvjesnu jesen

“Poslovanje udruga prati prihode koji dolaze za sve članove: štedimo koliko možemo, otkazana su sva događanja u organizaciji Društva i gotovo svi marketinški projekti kojima se podupiru vanjski glazbeni projekti; pad prihoda za prvih 6 mjeseci ove godine iznosi 21 posto u odnosu na prethodnu godinu; svim djelatnicima HDS-a do daljnjeg su smanjene plaće, srezani su svi ostali troškovi poslovanja u okviru postojećih mogućnosti. Funkcioniranje udruge nije ugroženo.”, odgovara Marčec na pitanje koliko je ugroženo poslovanje obzirom da će kriza potrajati.

Što se tiče HGU-a, Bratoš tvrdi da najveće udruženje glazbenika već godinama ima Fond solidarnosti, koji se puni iz dobrovoljnih priloga i donacija i iz kojeg su se u neka normalna vremena pomagali pojedini glazbenicima kojima je to bilo potrebno. U slučajevima bolesti i spriječenosti u obavljanju posla, ili glazbenicima umirovljenicima koji više ne mogu aktivno glazbeno djelovati, a glazbeničke mirovine teško pokrivaju čak i najosnovnije životne potrebe.

“Nakon mjera vezanih za epidemiju, mi smo u suradnji s Hrvatskom udrugom za zaštitu izvođačkih prava (HUZIP) uspjeli stvoriti dodatni fond za pomoć glazbenicima. Preusmjerili smo sredstva koja su inače redovito bila namijenjena za potpore glazbenim projektima, a koji se ove godine sigurno neće održati. Na taj način smo uspjeli osigurati potporu za više od 500 glazbenika kojima je glazba jedini izvor prihoda, koji su živjeli isključivo od svojih honorara, i koji su plaćanjem poreza na te honorare punili državni proračun. Naknadno su i tijela državne uprave prepoznala taj problem, te je Ministarstvo kulture osiguralo sredstva za uplatu potpora umjetnicima iz svih područja umjetnosti koji su u takvom poreznom statusu. Kao strukovna udruga glazbenika koja se velikim dijelom financira iz članarina, samo poslovanje još nije ugroženo. Naravno, ukoliko kriza potraje duže, realno je očekivati da glazbenici neće moći obavljati svoj posao, da će se možda dio glazbenika prebaciti na neke druge poslove, tako da

možemo očekivati pad broja članova, i samim tim pad prihoda od članarina”, izjavio je Bratoš.

Ova godina je već stvorila veliku finacijsku rupu po pitanju autorskih i srodnih prava, o honorarima za nastupe da se i ne govori. Ljeto je još nosilo nadu da ćemo krenuti u oporavak, no i to je pod znakom pitanja. Priupitani o predviđanjima za jesen, kad zbog vremenskih uvjeta više neće biti događanja na otvorenom, i Marčec i Bratoš zadržavaju dozu zabrinutosti.

“Velikih okupljanja i dalje neće biti i zbog korona-pravila i hladnijeg vremena: ni stranih, a čini se ni domaćih većih koncerata na kojima bi bilo moguće imati više od ljudi u publici gotovo izvjesno nema do proljeća sljedeće godine. Osobito očekujemo nove probleme na jesen ako se korona s hladnijim danima vrati još ozbiljnije, pa ponovo bude upitan rad ugostiteljskih objekata, barova i klubova”, tvrdi Nenad Marčec iz HDS-a.

“

Ukoliko se kao nacija budemo ponašali neodgovorno, ne shvaćajući veličinu problema, kriza može potrajati i više od godinu dana. Iz takve finacijske rupe se nećemo brzo izvući. –
Nikša Bratoš

A Bratoš se nadovezije: “Nažalost, ovisimo o ukupnoj epidemiološkoj situaciji a ne o nekom svom promišljanju ili djelovanju. Ukoliko se kao nacija počnemo ponašati odgovorno, možda neke od ovih ugroženih djelatnosti počnu funkcionirati. No, ukoliko se budemo ponašali neodgovorno, ne shvaćajući veličinu problema, kriza može potrajati i više od godinu dana. Iz takve finacijske rupe se nećemo brzo izvući. Pri tom smo svjesni da glazba i glazbenici nisu usamljeni u problemu. Svjesni smo da je još jako puno grana gospodarstva pogođeno krizom. Od turizma, preko proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, pa sve do usluga. Svi imaju pad prometa, posljedično i pad prihoda, gubitak radnih mjesta i pad kupovne moći. Znamo kako oporavka i egzistenciju moramo tražiti u suradnji sa svim ostalim segmentima društva. Zato i

apeliramo da se svi pridržavamo mjera, da bismo čim prije krenuli naprijed.”

Može li HRT kompenzirati dio štete

Obzirom na neizvjesnost i realnu dugoročnost pandemijske krize pitali smo naše sugovornike postoje li neki pregovori, bar u preliminarnoj fazi s HRT-om, za jesen u smislu da povećaju emitiranje domaće glazbe, možda i tome da posvete cijeli jedan TV kanal i time bar kroz veću isplatu prava donekle kompenziraju katastrofu koju je donio koronavirus.

Hvalevrijedna je akcija HTV-a ‘Sunčana strana Prisavlja’ kako bi i oni pomogli domaćim glazbenicima kad su u pitanju koncertne djelatnosti, no postoje li neki pregovori, bar u preliminarnoj fazi s HRT-om, za jesen u smislu da povećaju emitiranje domaće glazbe, možda posvete cijeli jedna TV kanal i time bar kroz veću isplatu prava donekle kompenziraju katastrofu koju je donio koronavirus?

Marčec na to odgovara: “Novac koji HRT plaća za autorska glazbena prava je isti, zahvaljujući ugovoru: viša glazbe ne bi značilo i više novac našim članovima. Ali glazbe, svih žanrova, na raznim programima nacionalne kuće danas ima daleko više nego prije npr 7-8 godina, zahvaljujući i inicijativama koje su došle iz HDS-a, HGU-a i Unisona. Naravno da bismo voljeli vidjeti i cjelodnevni program specijaliziran samo za glazbu ali čini mi se da, u uvjetima kad se očekuje da i sljedeća školska godina počne na 3. kanalu HRT-a, to nije izgledno. Otvori li se takva mogućnost, udruge će napraviti sve da ubrzaju i olakšaju produkciju takvog kanala, naravno.”

“Ostaje problem ogromnog broja glazbenika koji su svakodnevno svirali daleko od medija, obavljali svoj posao od kojeg žive, po pozornicama diljem zemlje, po ugostiteljskim objektima, gradskim trgovima, dvoranama... Ta djelatnost se nažalost ne može kompenzirati pojedinačnim nastupima na HRT-u, ma kako gledan bio taj medij”, pojašnjava Bratoš.

Za kraj su sugovornici upitani kako su zadovoljni slikom iz javnosti i medija, tj. jesu li dovoljno senzibilizirani kad je u pitanju pomoć ne samo glazbenicima, već kulturnim djelatnicima općenito, na što je Bratoš odgovorio: “Javnost je zaokupljena vlastitim problemima, što je potpuno razumljivo. I bilo bi iluzija očekivati kako će javnost biti posebno

senzibilizirana za naš problem. Svi smo u problemu. Potpuno je jasno da ja ne brinem o problemu kojeg ima netko tko se bavi npr. Rent-a-car poslom, i ove godine nema klijente, a nabavio je nova vozila i pri tom je u velikom kreditu. Samo sam svjestan tog problema, ali ne mogu o tom brinuti. Tako da mi je jasno da javnost ne može biti senzibilizirana za glazbeničke probleme. No, kako su glazbenici često javne osobe, zanimljive medijima, onda često novinari na krivi način nastoje “senzibilizirati” javnost. I to nije dobro, jer se šalje kriva poruka i stavlja pred javnost kriva slika. Nije dobro je kad mediji zbog svoje gledanosti, ili broja pregleda, nastoje napraviti senzaciju tamo gdje je nema. Samo kako bi imali o čemu pisati i privlačiti publiku narednih dana.”

Saznajte više:

Kako biti publika u covid-19 okolnostima

Biti glazbenik u covid-19 okolnostima (4. dio) – aktivni u stanju sveopćeg mirovanja

Biti glazbenik u covid-19 okolnostima (3. dio) – što kažu sami glazbenici

Biti glazbenik u Covid-19 okolnostima (1. dio) – u kolu i vlakiću sa stožerom

0 Comments

Sort by **Oldest**

Add a comment...

Facebook Comments Plugin

Like 43 Share 43

TAGS:

GLAZBA

NENAD MARČEC

NIKŠA BRATOŠ

PROČITAJ JOŠ

Corey Taylor,
frontman sastava
Slipknot i Stone
Sour, najavio solo
album

Mastodon slavi 20
godina karijere
novim singlom
'Fallen Torches'

Malady Lane 'Nothing
Is Too Far Anymore'
– dobar zvuk više
nije predaleko

ZORAN STAJČIĆ ZADNJE OBJAVE

Tražilica

M I N A R A D I O S T U D E N T U

Radio student i portal Ravno do dna pokrenuli su 2013. radijsku emisiju Ravno do sna. Naša uspješna suradnja promoviranja noviteta s domaće i regionalne nezavisne scene još uvijek traje.

Emisija se emitira uživo svakog petka od 18:00 do 19:00 sati na 100,5 MHz kao i na streamingu Radio Studenta. Svaka emisija se također u cijelosti može poslušati na podcastu Ravno do sna na stranici radija i na našem Mixcloud podcastu.

Emisiju vode i uređuju Jelena Svilar i Zoran Stajčić.

NAJČITANIJE

Sef Spotifyja glazbenicima: Ne možete objavljivati glazbu jednom u tri-četiri godine i misliti da je to dovoljno

Cvrčak, mrav i krumpirište

Pobijedimo tišinu: Ispred šibenskog Azimuta krumpiri zamijenili zvučnike i glazbenike

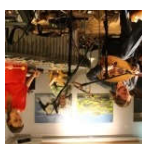
3,6 rendgena: Lana Del Rey i zamke čitanja vlastite poezije

Kako biti publika u covid-19 okolnostima

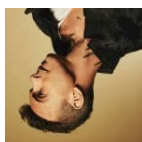

DOGADANJA

Njemački kraut psihodeličari Embryo na terasi Močvare

3 kolovoza u 21:00 – 23:30

Asaf Avidan prvi puta u Hrvatskoj //ODGOĐENO

4 kolovoza u 21:00 – 23:30

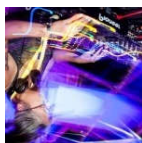
Ferragosto JAM potvrđuje održavanje ovog ljeta uz izmjene i novi lineup //ODGOĐENO

5 kolovoza u 18:00 – 9 kolovoza u 23:30

#ugasiislušaj – ususret Jelsa Art Bijenalu 2021.

6 kolovoza – 22 kolovoza

Mini izdanje Membrain Festivala ovog ljeta u Šibeniku

7 kolovoza u 17:00 – 8 kolovoza u 23:30

Sva događanja

POSLEDNJE OBJAVLJENO

Corey Taylor, frontman sastava Slipknot i Stone Sour, najavio solo album

Mastodon slavi 20 godina karijere novim singlom 'Fallen Torches'

Malady Lane 'Nothing Is Too Far Anymore' – dobar zvuk više nije predaleko

Glazbenicima iz iranskog benda Arsames prijete 15 godina zatvora zbog 'sviranja sotonske glazbe'

Šef Spotifyja glazbenicima: Ne možete objavljivati glazbu jednom u tri-četiri godine i misliti da je to dovoljno

POSLEDNJE NAJAVLJENO

Pips Chips & Videoclips u garaži MSU-a

12/09/2020

Ida Prester i Nipplepeople u garaži MSU-a

11/09/2020

10. Slurp! festival dovodi preko 20 glazbenih imena na Martinsku

31/07/2020

18. Liburnia Film Festival u Opatiji

23/08/2020

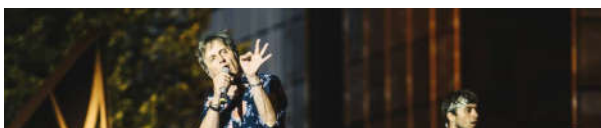

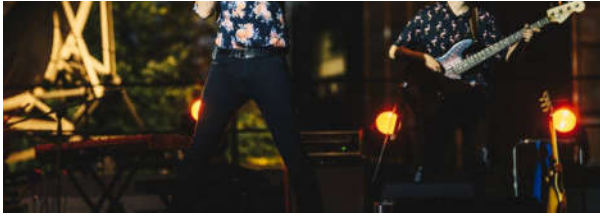
Njemački kraut psihodeličari Embryo na terasi Močvare

03/08/2020

Sva događanja

GALERIJE

R E C E N Z I J E

Malady Lane 'Nothing Is Too Far Anymore' – dobar zvuk više nije predaleko

03/08/2020

'Vivarium' – bizaran znanstveno-fantastični indie film o mračnoj strani života u predgrađu

29/07/2020

The Pretenders 'Hate For Sale' – povratak na 'mjesto zločina'

28/07/2020

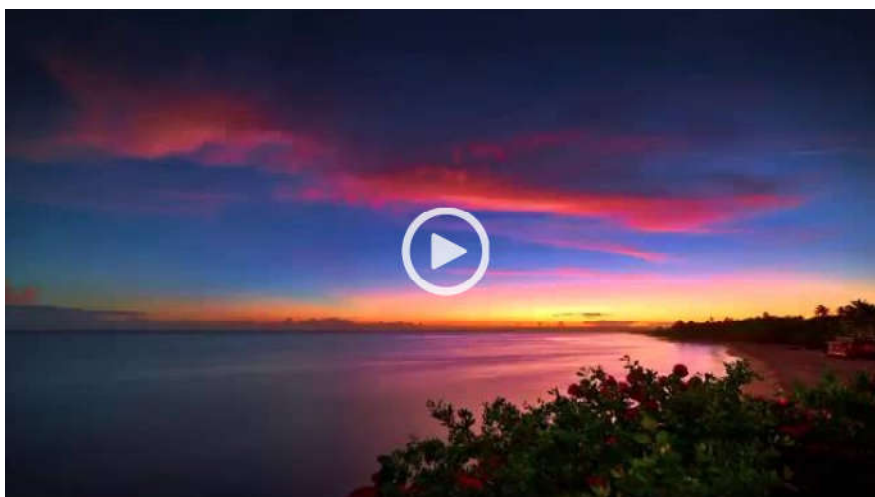
Taylor Swift 'folklore' – radikalni indie zaokret

27/07/2020

Garage in July 'Swamp 'n' Roll' – garaža u močvari

23/07/2020

◀ [PRETHODNA](#)

[SLJEDEĆA](#) ▶

**Donosimo arhitektonsko
rješenje Zvučnog**

**Punk rock bend Proleter
singlom 'Druga prilika'
najavljuje novi album**

**karburatora riječkog Sailor
festivala**

Z A D N J E O D T E M A

Kako biti publika u covid-19 okolnostima

Vođen onom Frojdovom izrekom koja kruži i
kao meme po internetu da

Blistava prošlost i neizvjesna budućnost hrvatskih ljetnih glazbenih festivala

Revitalizacija hrvatskih ljetnih glazbenih
festivala trajat će puno dulje od potrage za

Abecedna playlista: Srpanj 2020.

Sedma ovogodišnja playlista od 26 pjesama od
kojih svakoj naziv počinje jednim

Biti glazbenik u covid-19 okolnostima (4. dio) – aktivni u stanju sveopćeg mirovanja

Četvrti nastavak feljtona odnosi se uglavnom na
sve ono 'drugo' u životu

Biti glazbenik u covid-19 okolnostima (3. dio) – što kažu sami glazbenici

O trenutno bremenitoj životnoj i profesionalnoj
ulozi govorili su Tamara Obrovac, Željka

A R H I V A

Odaberi mjesec

Search Events

AUGUST, 2020

NO EVENTS

Uredništvo:

urednistvo@ravnododna.com

Glavni urednik:

zoran.stajcic@ravnododna.com

Uredništvo:

Glavni urednik: **Zoran Stajčić,**

Zamjenik glavnog urednika: **Marko Podrug**

Tražilica

